

Συνοδεύουν:

πιάνο: Δημήτρης Δημόπουλος

κιθάρα: Χρόνης Κουτσομπίδης

κίθαρς: Δημήτρης Δελφινόπουλος

επιμέλεια μετάφρασης αρχαίου Ελληνικού κειμένου:

Παύλος Ταγτεβερνίδης

Σχεδιασμός αφίσας-προγράμματος:

Άννυ Τζούμα

Επιμέλεια προγράμματος:

Χριστίνα Τσίγκα

Διπλωματικό Ρεσιτάλ Φλάουτου

Νικολάου

Παπαπαρασκευά

Καθηγήτρια Katrin Annette Zenz

{ Πρόγραμμα }

Διπλωματικό Ρεσιτάλ
Νικολάου Παπαπαρασκευά
καθηγήτρια: Katrin Annette Zenz

- Λάζαρος Τσαβδαρίδης: Νυχτερινό για τρία φλάουτα (alto, piccolo, concert flute) και έναν εκτελεστή (2004)

Κ. Καρυωτάκης, «Βράδυ»

Στον κ. Κλ. Παράσχο

«Τα παιδάκια που παίζουν στ' ανοιξιάτικο δείλι
—μια ιαχή μακρυσμένη—,
τ' αεράκι που λόγια με των ρόδων τα χείλη
ψιθυρίζει και μένει,

τ' ανοιχτά παραθύρια που ανασαίνουν την ώρα,
η αδειανή κάμαρά μου,
ένα τρένο που θα 'ρχεται από μια άγνωστη χώρα,
τα χαμένα όνειρά μου,

οι καμπάνες που σβήνουν, και το βράδυ που πέφτει
ολοένα στην πόλη,
στων ανθρώπων την όψη, στ' ουρανού τον καθρέφτη,
στη ζωή μου τώρα όλη...»

- Δημήτρης Δελφινόπουλος: Διάχρονον (2018)
έργον προς φώτιγγα-σύριγγα και κίθαριν

Επιλεγμένο απόσπασμα από τον Ορφικό Ύμνο προς τιμή του Πάνα
Πάνα καλῶ κρατερόν [...] ἔλθέ, μάκαρ, σκιρτητά, περιδρομε, σύνθρονε
᾽Ωραις, αἰγομελές, βακχευτά, φιλένθεε, ἀστροδίαιτε, ἄρμονίαν κόσμοιο
κρέκων φιλοπαίγμονι μολπῆι, φαντασιῶν ἑπαρωγέ, φόβων ἔκπαγλε
βροτειῶν, αἰγονόμοις χαίρων ἀνά πίδακας ἠδέ τε βούταις, εὐσκοπε,
θηρητήρ, Ἦχοῦς φίλε, σύγχορε νυμφῶν, παντοφυής, γενέτωρ πάντων,
πολυώνυμε δαῖμον, κοσμοκράτωρ, ἀξήτά, φαεσφόρε, κάρπιμε Παιάν,
ἀντροχαρές, βαρύμηγνις, ἀληθῆς Ζεὺς ὁ κεράστης. σοὶ γὰρ ἀπειρέσιον
γαίης πέδον ἐστήρικται, εἵκει δ' ἀκαμάτου πόντου τὸ βαθύρροον ὕδωρ
᾽Ωκεανός τε πέριξ ἐν ὕδασι γαῖαν ἐλίσσων [...]. βαίνει γὰρ τάδε θεῖα
πολύκριτα σαῖσιν ἐφετμαῖς• ἀλλάσσεις δὲ φύσεις πάντων ταῖς σαῖσι
προνοίαις βόσκων ἀνθρώπων γενεὴν κατ' ἀπείρονα κόσμων. ἀλλά, μάκαρ,
βακχευτά, φιλένθεε, βαῖν' ἐπὶ λοιβαῖς εὐίεροις [...]

*Επικαλούμαι τον δυνατό Πάνα [...] ἔλα, μακάριε χορευτή,
περιπλανώμενε, που μοιράζεσαι τον θρόνο με τις ᾽Ωρες, εσύ με τα
τραγίσια πόδια σου, χορευτή του βάκχου, θεόπνευστε, εσύ που
κατοικεῖς στα αστέρια, εσύ που ορίζεις την αρμονία στον κόσμο με το
πανέμορφο παίξιμό σου, ενισχυτή της φαντασίας, αλλά και εκπληκτικέ
δημιουργέ του φόβου στους ανθρώπους, που με σένα χαίρονται οι
βοσκοί και οι ποιμένες στις πηγές, πάντα πετυχημένε στη στόχευση,
κυνηγέ, φίλε της Ηχούς, συγχορευτή των Νυμφῶν, εσύ που παντού
γεννιέσαι, δημιουργέ των πάντων και θεέ με τα πολλά ονόματα,
κοσμοκράτορα, ενισχυτή της αύξησης και κομιστή του φωτός, που
επιτρέπεις την καρποφορία, κάτοικε των σπηλαιῶν, ευέξαπτε,
αληθινός ο Δίας ο κερασφόρος. Σε σένα έχει στηριχθεί το απέραντο
πεδίο της γης και σε σένα υποχωρεῖ το νερό με τα βαθιά ρεύματα της
ακούραστης θάλασσας, όπως και ο Ωκεανός που ελίσσεται γύρω από
τη γη με τα νερά του [...]. Με τις δικές σου προσταγές ορίζονται όλα
τα πράγματα τα πολύπλοκα των Θεῶν και παραλλάσσεις τη φύση
ὄλων των πραγμάτων με τις δικές σου φροντίδες τρέφοντας τις
ανθρώπινες γενιές στο πέρασμα του χρόνου. Αλλά, μακάριε χορευτή
του βάκχου, θεόπνευστε, ἔλα με θετικό τρόπο στις καθαγιασμένες τις
σπονδές [...]*

- Max Stern: Three Ancient Pieces for flute and guitar (1983)
 - ❖ Parable
 - ❖ Shepherd Song
 - ❖ Bird Song

Το έργο “Three Ancient Pieces” (Τρία Αρχαία Κομμάτια) βασίζεται σε ηχογραφήσεις και μεταγραφές ανατολίτικης εβραϊκής μουσικής από τη συλλογή του Dr. Uri Sharvit.

Το “Parable” (Παραβολή), το οποίο απορρέει από την αυτοσχεδιαστική εισαγωγή του Μαροκινού riyyut (του εβραϊκού λειτουργικού ποιήματος “Koli l’Tzuri”), αποτελεί μία μουσική απόδοση του κειμένου “Θέλω να κλίνη εις παραβολήν το ώτιόν μου· θέλω να εκθέση εν κιθάρα το αίνιγμά μου” (Ψαλμός 49:4).

Το “Shepherd Song” (Ποιμενικό Τραγούδι) βασίζεται σε μία μελωδία για το Πάσχα από την Υεμένη (“Agil v’esmach”), η οποία λειτουργεί σαν μία βουκολική αντανάκλαση του Ψαλμού 23:1 «Ο Κύριος είναι ο Ποιμήν μου».

Το “Birdsong” (Το Τραγούδι του Πουλιού) βασίζεται στην Τυνησιακή μελωδία για το λειτουργικό ποίημα “Yotzer Miyado”. Μετά την καταστροφή του Ναού η θεϊκή ύπαρξη Shechinah είναι σαν ένας περιπλανώμενος χωρίς μόνιμη κατοικία, “σαν ένα πουλί που φτερουγίζει μόνο του στο κενό” (Kinot “Oholi”, Eleazer Kalir).

- Olivier Messiaen: La merle noir (Ο μαυροκότσυφας) για φλάουτο και πιάνο (1952)

Το έργο αυτό είναι μία σύνθεση μουσικής δωματίου του Γάλλου συνθέτη Olivier Messiaen, το οποίο γράφτηκε και πρωτοπαρουσιάστηκε το 1952. Ο συνθέτης εκείνη την εποχή ήταν καθηγητής στο Paris Conservatoire και το συγκεκριμένο έργο του ζητήθηκε στο πλαίσιο ενός διαγωνισμού φλάουτου. Ο Messiaen έτρεφε ανέκαθεν μεγάλο ενδιαφέρον για την ορνιθολογία και το κελάηδισμα των πουλιών. Το “La merle noir” είναι το πρώτο από τα έργα του που βασίζονται στο τραγούδι των πουλιών, προμηνύοντας τις επόμενες εκτενέστερες συνθέσεις του που είχαν την ίδια αναφορά έμπνευσης.

▪ Carl Nielsen: Κοντσέρτο για φλάουτο (1926-27)

“Το φλάουτο δεν μπορεί να αρνηθεί την ίδια του τη φύση, η πατρίδα του είναι η Αρκαδία και έχει βουκολικές διαθέσεις. Ως εκ τούτου, ο συνθέτης πρέπει να υπακούσει στην ευγενική του φύση, αν δε θέλει να χαρακτηριστεί ως βάρβαρος”.

Με αυτόν τον τρόπο ο Carl Nielsen – ένας από τους πιο σημαντικότερους και παραγωγικότερους Σκανδιναβούς συνθέτες του 20^{ου} αιώνα – περιέγραψε τα χαρακτηριστικά αυτού του αρχαίου οργάνου. Στα τέλη του 1926 ο Nielsen ταξίδεψε στη Γερμανία και την Ιταλία, για να λάβει θεραπευτική φροντίδα. Κατά τη διάρκεια αυτού του ταξιδιού εμπνεύστηκε το Κοντσέρτο για φλάουτο. Το έργο αυτό γράφτηκε για τον Holger Gilbert-Jespersen, ο οποίος το ερμήνευσε στην παγκόσμια πρεμιέρα του στο Παρίσι. Λόγω της κακής κατάστασης της υγείας του συνθέτη το έργο παρουσιάστηκε τότε με δύο ολοκληρωμένα μέρη και ένα προσωρινό.

Ο Nielsen, αντιπαραβάλλοντας το ειδυλλιακό παρελθόν με το προβληματικό παρόν του, είπε:

“Εν ολίγοις, εδώ είναι ό,τι ζητάω από όλη την τέχνη – αντιπαρατιθέμενες, αντίθετες δυνάμεις που συναντιούνται και λάμπουν από την συνένωση. Εμφανίζονται ως μία δύναμη αλλά στην ουσία παραμένουν δύο που αγκαλιάζονται και χαϊδεύονται, όπως κυματίζει το νερό που προσκρούει πάνω στα βότσαλα, χωρίς το άγγιγμα να παραβιάζει αυτήν την εύθραυστη αλληλεπίδραση.”

Το κοντσέρτο παρουσιάστηκε ξανά, στην ολοκληρωμένη μορφή του, τον Ιανουάριο του 1927 στην Κοπεγχάγη.

▪ Béla Bartók-Paul Arma: Suite Paysanne Hongroise (1952)

- Chants populaires tristes
- Scherzo
- Vieilles danses

Η “Suite Paysanne Hongroise” για φλάουτο και πιάνο είναι μία διασκευή εννέα κομματιών που βασίστηκε στα “15 Ουγγρικά Βουκολικά Τραγούδια για πιάνο” του Béla Bartók. Η σουίτα για σόλο πιάνο βασίστηκε σε λαϊκά τραγούδια που κατέγραψε και συνέλεξε ο Bartók στην Ανατολική Ευρώπη. Ο Paul Arma υπήρξε μαθητής του Bartók στην Ακαδημία Μουσικής της Βουδαπέστης, από τον οποίο μνήθηκε στον κόσμο της λαϊκής μουσικής. Από τη μεταγραφή του αρχικού έργου του Bartók προέκυψε το 1952 η Suite Paysanne Hongroise (Σουίτα των Ούγγρων Αγροτών) για φλάουτο και πιάνο.